

UCHWAŁA NR XII/...../2025
RADY MIEJSKIEJ W BIAŁYM BORZE
z dnia 21 marca 2025 r.

w sprawie **przyjęcia i realizacji gminnego programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 - Moduł II dla Gminy Biały Bór**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.), oraz art 17 ust 2 pkt 4 i art 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.)

Rada Miejska w Białym Borze uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się i przystępuje do realizacji programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 - Moduł II dla Gminy Biały Bór, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Białego Boru.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 -Moduł II dla Gminy Biały Bór

Biały Bór 2025

Wstęp

Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 – Moduł II dla Gminy Biały Bór, zwany dalej „programem”, jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed gminą zachodzące procesy demograficzne, a także jest elementem lokalnej polityki społecznej w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów, w szczególności niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Program został opracowany w odpowiedzi na zmieniającą się sytuację demograficzną i społeczną w naszej gminie. Stanowi dodatkowy system wsparcia, który będzie w stanie skutecznie reagować na potrzeby seniorów, zapewniając im godne warunki życia i poczucie bezpieczeństwa.

Program jest rozwinięciem oraz konsekwencją wcześniejszych działań podejmowanych na rzecz seniorów przez Gminę Biały Bór, w tym realizacji edycji Programu w 2024r.

Realizacja programu obejmuje swoim zakresem dwa Moduły:

1. Moduł I. Wspierający gminy w zakresie rozwoju działań samopomocowych poprzez uruchomienie i utrzymanie usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich.
2. Moduł II. Wspierający gminy w realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

W ramach niniejszego programu osłonowego, podobnie jak w latach poprzednich, objęci zostaną seniorzy w wieku 60 lat i więcej, mieszkający na terenie Gminy Biały Bór, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

Program wykorzystuje pojawiające się nowe technologie, w tym m.in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad osobami starszymi. Obecne rozwiązania technologiczne dają możliwość m.in. monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

To forma wsparcia seniorów, polegająca na zapewnieniu tzw. „opieki na odległość” za pomocą opaski bezpieczeństwa.

Teleopieka stanowi nowoczesną formę sprawowania opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To dobre rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych. Jednocześnie może stanowić istotne uzupełnienie wsparcia realizowanego w postaci usług opiekuńczych.

I. Podstawa prawna programu:

Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 dla Gminy Biały Bór umożliwia pozyskanie w 2025 r. wsparcia finansowego, ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji zadań własnych, określonych w:

- art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, z późn. zm.), tj. podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Wsparcia finansowego w ramach programu udziela się na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania.

II. Ocena sytuacji warunkująca realizację programu:

Na potrzeby niniejszego Programu przyjmuje się, że senior to osoba w wieku 60 lat i więcej. W Gminie Biały Bór na dzień 31 grudnia 2024r. liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały wynosiła **ogółem 4.843 osób** (dane źródłowe: USC Biały Bór), w tym:

- **osoby w wieku poprodukcyjnym** (kobiety od 60 roku życia, mężczyźni od 65 roku życia), stanowią **1268 osób tj. 26,18%** ogólnej liczby mieszkańców, w podziale na płeć:
 - kobiety 610, co stanowi 12,60% ogółu liczby mieszkańców,
 - mężczyźni – 658 osób, czyli 13,58% ogółu liczby mieszkańców.

Osoby w starszym wieku przeważnie posiadają bliską rodzinę, większość z nich jednak prowadzi gospodarstwa jednoosobowe. Seniorzy wskazują, że w większości przypadków utrzymują poprawne relacje z najbliższą rodziną i sąsiadami.

Z wewnętrznych danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze, prowadzącego systemowe rozeznanie potrzeb społecznych na terenie gminy wynika, że osoby starsze, nie stanowią jednorodnej grupy pod względem sprawności, stanu zdrowia, sytuacji rodzinnej, wykształcenia, sytuacji materialnej i mieszkaniowej, aktywności społecznej i zawodowej. Pewna liczba osób z tej kategorii, to osoby pracujące zawodowo, mimo posiadanych świadczeń emerytalnych, inni świadczą pomoc na rzecz rodziny, część jest zaangażowana w działalność społeczną, ale pewien potencjał tkwiący w tej grupie nadal jest niewykorzystany. Dotyczy to osób w dobrym, w stosunku do wieku, stanie zdrowia i sprawności psychologicznej.

Wśród osób w wieku poprodukcyjnym jest grupa mieszkańców wymagająca częściowej pomocy osób drugich z uwagi na ograniczenia sprawności psychoruchowej. Grupa ta korzysta z pomocy rodziny, z pomocy znajomych, usług opiekuńczych świadczonych przez instytucje. Jeszcze inna kategoria mieszkańców jest całkowicie uzależniona od pomocy i opieki osób drugich.

Seniorzy borykają się z wieloma trudnościami dnia codziennego. Istotny wpływ na jakość życia seniorów mają:

- problemy zdrowotne z powodu utrudnionego dostępu do specjalistów,
- poczucie utraty bezpieczeństwa związane ze spadkiem dochodów przy stale zwiększających się wydatkach egzystencjonalnych,
- osamotnienie spowodowane rozluźnieniem się więzów rodzinnych (duża odległość od zamieszkania dzieci i wnuków, ich kariery zawodowe), utrata współmałżonka, przyjaciół, znajomych,
- zagubienie, bezradność wobec skomplikowanej rzeczywistości,
- poczucie nieużyteczności – po przejściu na emeryturę rozluźnienie, a czasem przerwanie kontaktów zawodowych, brak pomysłów na dalsze życie, brak przygotowania do życia na emeryturze, ograniczenie i utrata sprawności, uzależnienie od pomocy.

Przy postępującym zjawisku starzenia się społeczeństwa, rola osób starszych w życiu społecznym będzie coraz bardziej istotna, a problemy i potrzeby tej grupy coraz silniej odczuwane.

III. Cele programu

Głównym celem Programu jest poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość”. Jest to idealne rozwiązanie szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych niepotrzebujących usług całodobowych i niekorzystających na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych, jak i tych objętych takim wsparciem.

Pomoc w tej formie kierowana jest do osób 60 lat i więcej, które z uwagi na chorobę, niepełnosprawność, wiek, ograniczoną mobilność lub inne obiektywne trudności wymagają wsparcia w formie opaski bezpieczeństwa, a równocześnie nie są w stanie samodzielnie zabezpieczyć sobie oprzyrządowania niezbędnego do realizacji tej usługi.

Realizacja Modułu II ma na celu objęcie wsparciem w miejscu zamieszkania osób w wieku 60 lat i więcej, które mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

IV. Adresaci programu

Adresatami programu są osoby w wieku 60 lat i więcej, zamieszkujące na terenie Gminy Biały Bór, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

V. Podmioty realizujące program osłonowy

Program osłonowy realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze, do zadań którego należeć będzie w szczególności zorganizowanie, realizacja Programu. Nadzór nad programem osłonowym prowadzi Burmistrz Białego Boru.

VI. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

1. Program jest realizowany w terminie od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025r.
2. Do programu zakwalifikowane zostaną osoby w wieku 60 lat i więcej, zamieszkałe na terenie Gminy Biały Bór, zgłaszające się bezpośrednio do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze.
3. Do programu można zakwalifikować osoby spełniające kryteria w nim określone, nawet jeśli mają przyznane decyzją usługi opiekuńcze. Wsparcie udzielane w ramach programu można traktować jako uzupełnienie usług świadczonych przez opiekunki.
4. Ośrodek dokona zakupu nowych urządzeń dla dotychczasowych użytkowników opasek z uwagi na brak możliwości ich naprawy w ramach gwarancji (sprzęt użytkowany ponad 2 lata lub niekwalifikujący się do naprawy ze względu na stan techniczny) oraz pokrycie kosztów abonamentu za świadczenie usługi teleopieki u wybranego realizatora usługi, spełniającego wymagania określone w Programie „Korpus Wsparcia Seniorów” i na zasadach określonych w tym Programie, z uwzględnieniem kwalifikowalności wydatków na realizację programu.
5. Kosztem realizacji zadania będzie wydatek, jaki poniesie gmina w związku z zakupem opasek lub innego urządzenia bezpieczeństwa oraz wydatek poniesiony na zakup obsługi systemu, a także organizacją i realizacją usługi wsparcia, która mieści się w zakresie przedmiotowym programu.

VII. Ochrona danych osobowych

1. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej jest administratorem danych kontaktowych przedstawicieli wojewodów, udostępnianych w związku z realizacją i rozliczeniem programu.
2. Wojewoda Zachodniopomorski jest administratorem danych kontaktowych przedstawicieli gmin pozyskiwanych w ramach realizacji i rozliczania programu.
3. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze jest administratorem danych osobowych w zakresie danych osobowych pozyskanych do celów realizacji programu.

VIII. Finansowanie, monitoring programu

1. Środki na realizację działań w ramach programu będą pochodziły z:
 - dotacji celowej budżetu państwa, na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, udzielonej na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania,
 - środków własnych gminy nie mniej niż 20% kosztów całkowitych realizacji zadania.
2. Koordynację, monitoring oraz nadzór nad realizacją Programu sprawuje Burmistrz Białego Boru.
3. Z realizacji programu zostanie sporządzone sprawozdanie roczne uwzględniające obszar danych zawartych w programie „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2025 r. w terminie do 30 stycznia 2026 r.

Opracowała: Agnieszka Łazor – Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze.

Uzasadnienie:

Program Korpus Wsparcia Seniorów na 2025 r. jest kolejną edycją programu oferującego wsparcie społeczne oraz wsparcie w czynnościach dnia codziennego dla seniorów powyżej 60 roku życia i stanowi naturalne rozwinięcie oraz konsekwencję wcześniejszych działań podejmowanych na rzecz seniorów. W poprzednim roku Gmina Biały Bór / Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze objął 63 seniorów wsparciem w ramach Modułu II programu.

Uchwalany program stanowi kontynuację programu z 2024 r. Opaski bezpieczeństwa zostały zakupione w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2022 rok. W obecnym roku planowany jest zakup nowych opasek (30 szt.) dla dotychczasowych użytkowników opasek z uwagi na brak możliwości ich naprawy w ramach gwarancji, opaski użytkowane są od 2022r. Ponadto Ośrodek planuje w niektórych „opaskach bezpieczeństwa”, jeśli jest możliwość w ramach opłaty abonamentowej wymienić baterie, pasek jeśli jest uszkodzony, naprawę części nie wymienionych, wymaganych do prawidłowego działania urządzenia a także przedłużenie gwarancji na okres trwania Umowy

Program będzie realizowany w terminie do dnia 31 grudnia 2025 roku.

Koszt realizacji zadania w ramach Programu Moduł II na rok 2025 oszacowano w wysokości 74.547 zł. Środki na realizację działań będą pochodziły z rządowego programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2025 rok do 80% kosztów oraz środki własne gminy nie mniej niż 20%.

Warunkiem otrzymania dofinansowania z rządowego programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2025 rok, jest uchwalenie gminnego programu osłonowego. Poprzedni program osłonowy wygasł z dniem 31 grudnia 2025 r.